

ĐURO ROIĆ

KRASNA NAŠA OBIČNOST

In memoriam, Žarko Savić (1949. - 2024.)

Od Žarka Savića, prijatelja mojega i kolege, na komemoraciji u Zagrebačkom kazalištu lutaka, oprostio sam se kratkim slovom, govoreći na početku kako njegovu smrt ne mogu prihvatiti, kako na tu bespomoćnost ne mogu pristati, no nitko me za takav pristanak i ne pita, niti me pitao. I evo mi se vraća gorčina i uvrijeđenost.

Siguran sam da Žare ne bi dopustio takva tmurna razmišljanja i uzaludno tapkanje u mjestu. Zacijelo bi volio da ga se sjećamo na drugačiji način. I sigurno bi me podsjetio na smiješne i blesave stvari koje nas povezuju. Jer, zaista, imali smo sreće da stvarnost kazališta bude i naša stvarnost, a život s one strane rampe – naša običnost. Dio naših života bile su predstave, drame, bajke, priče, bile su naše bogatstvo. Bili smo ispunjeni nečim osobitim i na predstavama, probama i u pauzama, nesvjesni onoga što imamo.

Krasna naša običnost.

Pišući nekrolog, padale su mi na um šasave sličice. Na jednom gostovanju objesio je jaknu na sjedalo koje se pod težinom

prevalilo. Morali smo obojica podići sjedalo, jer su džepovi bili puni. Sto kila, valjda. „Tu mi je alat“, ponosno je izjavio. Naime, usput je nakupovao alata od Poljaka koji su ga prodavali na tržnici.

Jednom mi je prije putovanja u Šibenik darovao blok za crtanje broj 3 i olovku HB. Bilo je još takvih gesta bez puno objašnjenja.

U bljeskovima su mi se javljale i sličice, prizori iz predstava. Žare je bio Čarobnjak iz Oza, Gospođa Smrt u *Jedinom neuspjehu Adolfa H.*, Zvijer u *Ljepotici i zvijeri*, bio je i Apostol, dva Apostola zapravo, ali i Poncije Pilat. Bio je ban Jelačić. Bio je pripovjedač u *Odiseji*, predstavi koja je otvorila obnovljeno Zagrebačko kazalište lutaka, dakle prvi glumac pred publikom na novoj pozornici. Sve te sličice podsjećaju me na činjenicu da dobra gluma živi životom svoje osobite stvarnosti, a ja ih pamtim kao uloge koje uspijevaju biti, makar i ponekad, dijelom igre, iluzije, kazališne čarolije.

Igrao je Hamleta, u Stoppardovu i Bourekovu uprizorenju, uz hrvatski, i na engleskom

i talijanskom jeziku. Iako smo znali razgovarati lijepo, zanimljivo i pametno (pametno, normalno, nego što, rekao bi) znali smo i 'valjati' gluposti ili izbacivati citate, upravo iz *Hamleta*, onako, bez veze, s Marsa. Iz *Hamleta* npr: „Il mondo e scardinato, roba da mati, che io sia nato per rimeterlo in sesto.“ Ili Montalea: „Bruciare, questo, non altro, e il mio significato.“

Sjećam se jedne probe u Dubrovniku, u vrtu Muzičke škole. Igrali smo Gundulićeva *Osmana*. Bio je pripovjedač; i dok je govorio prolog, ometao ga je jedan zrikavac. Jupa (Juvančić) mu je dobio neka nastavi i neka ga umiri. Žarko je nastavio i umirio ga... glasom, dobrom glumom (čime li?). Proba se nastavila u nekom posebnom ozračju, posvećeno. Znali smo da imamo predstavu.

Za njim i dalje ostaju riječi pohvale, prijatelja, znanaca, kolega i publike (normalno, rekao bi on). Ali ne sjetite se ljudi, osim lijepa glasa, spomenuti kako je odlično govorio i srpsku i hrvatsku štokavicu, suvremenu i arhaičnu, govorio je po dubrovački, Gundulićevim i Držićevim govorom/jezikom. Govorio je Krležine *Balade*. I talijanski je lijepo izgovarao. Nekako nismo skloni i neobično nam je glasno izgovarati pohvale ili to činiti javno, pišući, ali trenutak je. Premda ga čujem: „Medo te gleda...“ ili „... daj se smiri, il' si gotov, ćiri biri...“

Žarko Savić bio je dobar glumac. Bio je duhovit, šarmantan, bučan i tih, suptilan i silovit, bio je nježni grubijan, a nakon toliko vrhunski odigranih uloga, u Kazalištu lutaka i u brojnim drugim kazalištima, na filmu, radiju, televiziji i na prigodnim nastupima, usudim se reći da je bio veliki glumac.